

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Diana

Diana, Antonino

Coloniae Agrippinae, 1656

Blasphemia

urn:nbn:de:hbz:466:1-40647

ideo est, ut melius puritas sanguinis innotescat. Quam tamen nostram sententiam multorum non infimæ notæ dictis citatam, subijcio prudenti Ecclesiarum iudicio, nec non Illustr. SS. Inquisit. viris. Oppositam mordicus sustinet à Corro tract. de purgat. & nobil. prob. p. 2. quest. 8. ff. 3. num. 27. cum seqq. Et ego de his latè citata resol. 96. tr. 16 p. 10.

Debet ad
Episcopatus
digniores
nominari.

51. Pro-Reges debent en la nomina, ut vulgò dicitur, quam mittunt ad Regem, nominare ad Episcopatus digniores, dignis postpositis. p. 9. tr. 7. resol. 7 & 52.

BIGAMIA

Bigamia
quid?

Et quatuorplex.

1. † Bigamia dicitur multiplicatio nuptiarum qualiscunque. Nam qui plures, quam unam, duxerit, dicitur bigams. Dividitur primò in veram, interpretativam, & similitudinariam. Interpretativa item alia est simpliciter talis, alia ex juris fictione. Quæ omnia tuus invenies apud auctores. Ex bigamia oritur irregularitas, de quo vide, V. Irregularitas, à num. 8.

BLASPHEMIA

Blasphemia
quid?

Quatuorplex?

Quomodo
differant inter se?

1. † Blasphemia est maledicentia contra Deum ex malo voluntatis affectu. Unde blasphemus est, qui aufert à Deo bonum, quod habet, negando, vel illi imponit malum, quod non habet affirmando, dicens, *Deus non est justus, aut, est impius.*

2. Et quidem blasphemiarum modò dictarum sunt per modum enunciationis. Sunt autè aliæ per modum detestantis, ut si quis dicat, *Perat Deus.* Et per modum irridētis, ut, *Vah, qui destruis templum Dei.* Sunt item ex blasphemis aliqua hæreticales, aliæ non ita. Vide v. Inquisitorum, n. 66. Contingunt etiam blasphemiarum in sanctos, & alias creaturas. †

3. An verò omnes blasphemiarum sint ejusdem speciei? Negativè respondent alii, qui, cum quibus sentit novissimè Mendoza in 2. 2. disp. 91. sect. 12. §. 54. Probans

blasphemias hæreticales differre specie ab imprecativis, & in Confessione distinctè explicandas; tum quia illæ habent oppositionem cum fidei confessione, tum etiam; quia diversum convicium est assertio rei turpis, ac imprecatio. Differunt item specie blasphemias in Deum, & in sanctos; nam per blasphemias in Deum violatur Religio, per blasphemias in Sanctos, Dulia: à qua quia Hyperdulia, aut specie differt, aut ea est valdè major intra eandem speciem, blasphemias in B. Virginem seorsim explicandas in Confessione à blasphemis in Sanctos, ut potè quæ vel specie differunt, vel sunt peccata notabiliter graviora. Ita ille, probabiliter quidem. Sed non minus probabile est, omnes blasphemias, sive sint in Deum, sive in Sanctos; esse ejusdem speciei, nisi hæresim contingant, vel à formali odio Dei procedant. Vide Faustum de Sacrament. Pœnit. lib. 4. quest. 137. Cælestinum, Comp. tract. 1. cap. 9. diff. 4. & Duvallium in 2. 2. tract. de fide, q. 9. art. 2. p. 1. tract. 7. ref. 50. & p. 5. tr. 13. ref. 21.

4. Cæterum non est blasphemia, vocare amasiam Deam, aut Idolum suum: nam hæc verba non dicuntur, aut capiuntur in sensu proprio, sed hyperbolico. Ita Mendoza in 2. 2. disp. 91. sect. 4. §. 16. p. 5. tr. 13. ref. 20.

5. † Blasphemia est ex suo genere peccatum mortale. † Et in blasphemis in Deum non datur parvitas materia: quia quævis adversatur virtuti Religionis notabiliter: dehonorat enim Deus non immodicè, cum ab infinita vilitatis homunculo injuria afficitur, quantumvis minima. Ita Sylvius in 2. 2. quest. 13. art. 2. & alii. Cæterum admittimus parvitatem materia: in blasphemis in sanctos, non ut sancti, sunt, sed ex alio respectu, ut, si quis per jocum diceret, Sanctos Joannem, & Paulum fuisse eunuchos. Ita Duvallius in 2. 2. quest. 9. art. 2. Et quamvis Lorca in 2. 2. quest. 13. artic. 2. numer. 9. id non admittat, cum in rebus tanti momenti jocus ipse sit illicitus, & injuriosus, puto tamen utramque sententiam esse probabilem. Imò

Et, an sit
blasphemia
vocare ama-
siam Deam?

Blasphemia
est peccatum
mortale ex
genere suo.

Sed, an ad-
mittat par-
vitatem
materia?
saltem in illis,
quæ diri-
guntur in
sanctos?

Villa-

Villalobos, tom. 2. tract. 1. diff. 15. num. 5. docet universaliter; dari posse parvitatem materiæ in blasphemis, unde fiant peccata solum venialia: quia non est major ratio, cur in aliis peccatis, quæ etiam sunt offensæ Dei, detur, & in hoc non, autque, esse solum veniale, rebus ridiculis adhibere verba Sacræ Scripturæ absque debita reverentia, p. 5. tract. 5. resol. 3.

Et certum est, fieri veniale ex defectu deliberationis. Etiam in consuetudinariis.

6. † Omnes autem admittunt blasphemiam esse posse peccatum veniale ex defectu deliberationis, seu ex inadvertentia. † Quod etiam procedere dicendum est cum Laymann lib. 1. tract. 2. cap. 3. numer. 6. contra Tannerum in 2. 2. disputat. 1. quæst. 8. dub. 7. num. 141. si inadvertentia contingat in prava consuetudine blasphemandi? Nam, ubi poenitens pravam consuetudinem per poenitentiam retractavit, si deinde inadvertentur in blasphemiam incidat, non ei imputabitur ad peccatum, quia non est voluntarium in se, ut supponimus nec in causa, nimirum in consuetudine: nam hæc, cum sit retractata, non est amplius voluntaria, p. 3. tr. 5. resol. 62.

Blasphemia consuetudinaria non habet novam malitiam, præter ipsam consuetudinem.

7. Blasphemia consuetudinaria non habere aliam malitiam, quam pravam ipsam consuetudinem, quæ est sua causa, modò inadvertenter proferatur, docet contra Texeda, Mazuch de Casib. refer. disp. 2. cap. 16. diff. 4. n. 74. Cujus eadem ratio est, quæ de juramento inadvertenter dicto, p. 10. tr. 14. res. 13.

Blasphemia in ebrietate proferens non incidit in censuram

8. Blasphemiam in ebrietate proferentem, etsi illam præviderit, dum ebrius factus est, non incurrere censuram, quam talis blasphemia posset coerceri, docet idem Mazuch. ibid. q. 3. n. 55. Quia nempe blasphemia unum est peccatis quod vim rationis requirit, ut contumelia, maledictio, &c. p. 10. tract. 14. res. 68.

Blasphemia publica que dicitur.

9. Blasphemia publica (hæc enim, & consuetudinaria est quæ reservatur) dicitur, quæ coram sex personis proferretur: dum hæc sex personæ non sint filii vel famuli blasphemantis Sic Vid. & Finell. p. 10. res. & tractat. cit. vers. Notandum est.

Quot vice

10. Ad blasphemiam autem ex consue-

tudine, alii, ut Finell. cum sectatoribus, requiri decem vicibus in die blasphemari solitum: Alii, ut Vid. Homob. Petr. Belloch. quinque vicibus volunt part. & tract. cit. vers. Notandum, post principium.

in die ad blasphemiam consuetudinariam requirantur.

BULLA CŒNÆ.

1. † Bulla Cœnæ dicuntur processus generales, & sententiæ excommunicationis, quas singulis annis Feria V. in Cœna Domini Summus Pontifex fulminat contra quascunque personas delinquentes, & committentes crimina in eadem Bulla contenta. Sunt autem hujusmodi excommunicationes 20. totidem canonibus distinctæ.

Bulla Cœnæ continet viginti excommunicationes Papales latae contra

2. Prima excommunicatio fulminatur contra hereticos cujuscunque sectæ, eorumque credentes, receptatores, & fautores, Libros hereticorum legentes, imprecantes, schismaticos, eosque, qui à Romani Pontificis obedientia pertinaciter recedunt. Circa hæreticos, quid requiratur, ut hanc excommunicationem incurrant, vide v. Hæresis. Circa hæreticorum fautores, receptatores, &c. adverte eos excommunicationem non incurrere, nisi fautori sit formalis, id est, nisi faveant præcisè, quia sunt hæretici, secus si ratione consanguinitatis, &c. Incurrere verò, etiam si effectus factoriæ non sequatur. Vide v. Inquisitorum, à numer. 154. ubi etiam invenies, an in aliquibus casibus quis hæreticorum fautor dicatur. Circa legentes libros hæreticorum. Vide v. Hæreticorum libri.

Hæreticos, eorum fautores, libros legentes, & schismaticos.

3. Secunda excommunicatio fulminatur contra appellantes ab ordinationibus Summi Pontificis ad futurum Conciliū, & dantes ad hoc auxilium, consilium, vel favorem. Tertia contra omnes piratas cursarios, & latrones maritimos discurreres mare Ecclesiæ, eorumque fautores, & receptatores: Pro hoc adverte non comprehendi decurrentes per alia maria Papæ feudalia, nec decurrentes.

Appellantes à Papa ad futurum concilium. Piratas. Surripientes bona Christianorum naufragantium.